

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale, seu Institutio Sacerdotum, Ex Divinis Litteris Et Veterum Patrum Disciplina

**Torres, Alfonso de
Ingolstadii, 1604**

V. De pudicitia; & cælibatu Sacerdotum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48973)

CAPVT V.

DE PVDICITIA, ET
CÆLIBATV SACERDOTVM.

SVMMARIVM.

HONESTAS interior, & exterior, maxime
curanda Sacerdoti. 1.

Quia Deo est grata. 2. 3.

Sacerdotes nouæ legis semper debent castitatem seruare.

4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14.

Et alij ministri Ecclesiæ. 10. 11. 12. 13.

Sacrum ordinem suscipiens emittit votum solemne ca-
stitatis. 15.

Et propter id apibus comparatur 16.

Omnes, si volunt, casti esse possunt. 17.

Sed necesse est illis fugere voluptatum illecebras. 19.

Castitatis effectus, & necessitas. 18.

Eius sex gradus. 21.

Quanto sublimius est præmium castitatis, tanto fortius
à Damone impugnatur, & ideo diligentius conser-
uanda. 20.

De sacro Sacerdotum calibatu. 22.

FACIES & feminalia linea, quibus Sacerdotes
operiant carnem turpitudinis suæ, à renibus
vsque ad femora: & vtentur eis Aaron, & filij eius,
quando ingredientur tabernaculum testimonii.
Exod. 28. Quorsum hæc, nisi vt hac ratione castitatis
puritatē in Sacerdotibus maxime requiri designaretur?

Qui

2 Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum habebit amicum Regem. *Prou. 22.*

3 Incorruptio facit esse proximum Deo. *Sap. 6.*

Sacerdotes nouæ Legis semper debent custodire castitatem.

4 QVIA in veteri lege Sacerdotalis ex stirpe Aaron successio quærebatur, necessario tempus substituendæ proli procurabatur. At, quia nunc non carnalis successio, sed perfectio spiritualis inquiratur, consequenter Sacerdotibus, vt semper valeant altari assistere, semper est ab vxoribus abstinendum, semperque castitas obseruanda præcipitur. *Ven. Beda super Lucam lib. I. cap. I. dist. 31. cap. Sacerdotibus, de vita, & hon. cler. cap. vt clericorum.*

De eodem.

5 PRISCIS temporibus de templo Dei Sacerdotes anno vicis suæ non discedebant, sicut de Zacharia legimus; nec domum suam omnino tangebant, quibus vtique propter sobolis successionem vxorius vsus fuerat relaxatus. Quin etiam ex alia tribu, & præterquam ex semine Aaron ad Sacerdotium nullus fuerat præceptus accedere, quanto magis, si Sacerdotes, vel Leuitæ pudicitiam ex die ordinationis suæ seruare debent, quibus vel Sacerdotium, vel ministerium sine successione est, nec præterit dies, qua vel à sacrificiis diuinis, vel à bap-

baptismatis officio vacent? *Inoc. Papa. ep. 2. cap. 9. dist. 31. c. Tenere debet. c. Sacerdotibus. Ino. p. 6. c. 94. S. Ambros. super ep. 1. ad Timoth.*

De eodem.

AUT permittit Sacerdotibus exercere opera 6
nuptiarum, ut idem sint virgines quod mariti;
aut, si Sacerdotibus non licet vxores tangere, in
eo sancti sunt, quia imitantur pudicitiam virginal-
lem. Sed & hoc inferendum. Si laicus, & quicum-
que fidelis orare non potest, nisi careat officio
coniugali; Sacerdoti, cui semper pro populo offe-
renda sunt sacrificia, semper orandum est: si sem-
per orandum est, ergo semper matrimonio caren-
dum. Nam & in veteri lege, qui pro populo ho-
stias offerebant, non solum in domibus suis non
erant, sed purificabantur ad tempus ab vxoribus
separati; & vinum, & ficeram non bibebant, quæ
solent libidinem prouocare. Eliguntur mariti in
Sacerdotium, non nego, quia non sunt tanti vir-
gines, quanti necessarij sunt Sacerdotes, &c. *S. Hieron. l. 1. contra Iovinianum, dist. 31. c. si laicus. glossa
super ep. 1. Petri, c. 3.*

De eodem.

APOSTOLI, vel virgines, vel post nuptias con- 7
tinentes: Episcopi, Presbyteri, Diaconi, aut virgi-
nes eliguntur, aut vidui, aut certe post Sacerdo-
tium in æternum pudici. *Idem S. Hieron. ep. 50. dist. 32. c. nemo.*

De eodem.

SEDIS Apostolicæ Ecclesiæ, aut virgines cleri- 8
cos

b

cos

390 INSTITVT. SACERDOTVM
cos accipiunt, aut continentes, aut, si vxores ha-
buerint, mariti esse desistunt. *Idem S. Hieron. contra
Vigilantium.*

De eodem.

9 Si quis clericus post acceptam benedictionem
cuiuslibet loci, vel ordinis, ad coniugalem torum
iam sibi illicitum denuo redire præsumpserit, vsq;
in diē vitę ab honore accepti ordinis (sicut habent
antiquorū Patrū Canones) ab officio deponatur,
ei tantū communione concessa. *Concil. Aurel. 5. c. 4*

*Aduerte, hic non solum Episcopos, Presbyteros,
Diaconos, & Subdiaconos, sed vniuersum etiam clerū,
in omnibus ordinibus constitutum, eo sæculo. apud Gal-
los suscepto ordine, à Nuptiarum vsu Ecclesiasticis Con-
stitutionibus auocari; vt notatur inf. cap. seq. Licet
alicubi, vt in Sicilia, aliquando Subdiaconi continentia
legibus non astringebantur, vt colligitur ex S. Gregor.
dist. 31. c. 1.*

De eodem: ac de aliis Ecclesię ministris.

10 PRESBYTEROS, & Diaconos, ita placuit, vt con-
decet sanctos Antistites, & Dei Sacerdotes, nec
non & Leuitas, vel qui Sacramentis diuinis inser-
uiunt, continentes esse in omnibus, quo possint
simpliciter quod à Deo postulant impetrare; vt
quod Apostoli docuerunt, & ipsa seruauit anti-
quitas, nos quoq; custodiamus. Ab omnibus datū
est: placet, vt in omnibus, & ab omnibus pudicitia
custodiatur, qui altari deseruiunt. *Concil. Carthag.
2. dist. 31. c. Episcopus iuncto c. cum in præterito dist. 84.*

*Aduerte, hic non solum à sacerdotibus pudicitiam
serua-*

seruatam, sed etiam à Leuitis, & eis, qui Sacramentis diuinis inserviebant, propter tanti ministerij sanctimoniam, contra hodiernum alicuius loci abusum, ubi coniugatis, & adolescentulis forte impudicis, temere, ac sine delectu, sacrarij claves, sacra vasa, & vestimenta seruanda traduntur, in evidens Ecclesiastici ministerij vilipendium. Quod, ubi posset, summopere corrigendū foret.

De eodem.

SACERDOTVM tam excellens est electio, vt hæc, II
quæ in aliis Ecclesiæ membris non vocantur ad culpam, in illis tamen habeantur illicita. Nam, cum extra clericorum ordinem constitutis, nuptiarum societati, & filiorum procreationi studere sit liberum; ad exhibendam tamen perfectæ continentiæ puritatem nec Subdiaconis quidem carnale connubium conceditur, vt & qui habent sint tamquam non habentes, & qui non habent permaneant singulares. Quod si in hoc ordine, qui quartus est à capite, dignū est custodiri, quanto magis in primo, vel secundo, tertioque seruandum est; ne aut Leuitico ministerio, aut Presbyterali honore, aut Episcopali excellentia quisquam idoneus æstimetur, qui se à voluptate vxoria necdum frenasse detegitur. *S. Leo ep. 81. c. 3. & 4. dist. 32. c. omnium. luo p. 5. c. 59. & p. 6. c. 98. & 221.*

De eodem.

INOFFENSVM exhibendum, & immaculatum 12
ministerium, nec vlllo coniugali coitu violandum cognoscitis, qui integro corpore, incorrupto pudore, alieni etiam ab ipso consortio coniugali, sacri
b 2 myste-

mysterij gratiam recepistis. *S. Ambros. l. i. de offic. c. 50. & ep. 28. ad Ecclesiam Vercell.*

Castitas necessaria, maxime ministris Ecclesiæ.

- 13 OMNIBVS castitas, per necessaria est, sed maxime ministris Ecclesiæ altaris, quorum vita aliorum debet esse eruditio, & assidua salutis prædicatio. Tales enim decet Dominum habere ministros, qui nulla contagione carnis corrumpantur, sed potius continentia castitatis splendeant, & totis honestis fulgeant in populo exemplis, &c. *S. Aug. serm. i. Dominicæ 25. post Trinitatem.*

De eodem.

- 14 EST vetus admodum sacræ legis auctoritas, &c. *Ut sup. p. i. c. 3. §. i. de sacrificij oblatione, n. 31.*

Sacrum ordinem suscipiens emittit votum solemne castitatis.

- 15 PRÆSENTIS declarandum duximus oraculo sanctionis, illud solum votum debere dici solemne, quantum ad post contractum matrimonium dirimendum, quod solemnizatum fuerit post susceptionem sacri ordinis, aut per professionem expressam, vel tacitam factam alicui de religionibus per Sedem Apostolicam approbatis. *Bonifacius viij. de voto l. 6. c. unico dist. 28. c. nullum.*

Sacerdotes apibus comparantur, inter alia propter castitatem.

- 16 RECTE comparantur apibus Sacerdotes, quia, sicut apes castitatem corporis referunt, cibum vitæ cele-

cælestis exhibent, aculeum legis exercent: puri enim ad satisfactionem, securi sunt ad ultionem. Apibus plane sunt comparandi, qui, velut alueario quodam, gratiam matris Ecclesiæ continent, in qua diuersorum meritorum cellulas dulcissimis prædicationibus componentes de vno Saluatoris examine Christianorum examina multa producant. *S. Ambros. serm. 83.*

Omnes, si volunt, casti esse possunt.

CASTI non sumus, non est, quia non possumus, 17
sed quia non volumus: nam qui te hortatur, vt vo-
ueas, ipse adiuuabit te, vt reddas. Alioqui culpa
illius esset, si, quod imperaret, efficere nequires.
Neque igitur culpandus est Deus, qui præcepit,
vel qui non adiuuat, quia non præcepisset, nisi ad-
iuuare vellet. Culpa igitur tota in te est, qui dicis,
te nolle; neque tamen te promoues: dicis, te non
posse, neque tamen, vt possis, conaris. *S. August. l. 2. c. 77. de meritis, & peccatorum remissione.*

Castitatis effectus, & necessitas.

CASTITAS est virtus, quæ nos Sacerdotes Deo 18
commendat, quæ nos Angelos facit, quæ nos su-
per æthera volando conducit. Hæc est illa virtus,
sine qua vasa Domini ferre non possumus, sine
qua factus est omnium reus. Ideo, fratres, attendi-
te, quod non solum à nobis remouenda est forni-
catio, sed etiam omnis suspicio falsa. Non decet
clericum cum mulieribus sedere, & fabulari, &c.

b 3

Vt

Vi inf. p. 3. ca. 12. Ne sit fornicarius non decet, n. 35. Idem S. August. serm. 37. ad fratres Eremiti.

Castus esse volens fugiat necesse est voluptatum illecebras.

- 19 CONSTITVTVS est in arce huius corporeæ molis dux veluti animus, qui imperio suo omnem lasciuientem carnis voluntatē cohibere possit. Sed, si deliciis & illecebris veluti compedibus deuinctus & illaqueatus teneris, ab iis ægre liberaberis. Si mulierum spectacula, fabulas, & colloquia demulcentia pectus ames, si temperantiam, & ieiunium negligis, non est profecto, quod mireris, te non posse continentiam amplecti. *Idem S. August. super Psalm. 131.*

Quanto maius est præmium castitatis, tanto fortius à dæmone impugnatur, & ideo diligentius conseruanda.

- 20 QVANTVM sublime, celesteq; est præmium castitatis, tanto grauioribus aduersariorum insidiis laceffitur. Et ideo propensius nobis est non solum continentia corporis, verum etiam contritio cordis assiduis orationum gemitibus adhibenda, vt clibanus carnis nostræ (quem Rex Babylonis incentiuus suggestionum carnalium succendere non desistit) descendente in corda nostra rore sancti Spiritus extingatur. *Cassianus. l. 6. c. 17.*

Sex gradus castitatis.

- 21 *Vide apud eundem Cassianum Collatione 12. c. 7. & varia exempla apud eundem de S. Basilio. lib. 6. c. 19. de Abbat*

Abbate Sereno coll. 7. c. 1. de Abbate Paulo eadem coll. 7. c. 26. de quodam rustico coll. 14. c. 8.

De sacro Sacerdotum cælibatu.

*Vide concil. Eliberitanum can. 33. Chartag. 2. c. 2. & 22
 5. can. 3. Afri. c. 37. Rom. c. 8. Tolet. 1. c. 1. Tolet. 2. c. 1. To-
 let. 3. c. 5. Tolet. 8. c. 4. Agath. c. 9. Nicænum c. 3. Arau-
 sic. c. 23. 24. Arelat. ut dist. 28. c. præterea. Turon. 1. c. 1.
 Turon. 2. c. 17. 20. Aurel. 3. c. 2. Aurel. 4. c. 12. Aurel.
 5. c. 4. Matiscon. 1. c. 11. Antissiodor. c. 10. Moguntinum
 c. 19. Trident. sess. 24. c. 9. S. Clementē ep. 2. ad Iacobum
 fratrem Domini. Syricium Papam ep. 4. c. 9. & ad Hime-
 rium c. 7. S. Innoc. Papam. 1. ep. 2. ad victorium Episco-
 pum 1. 8. ep. 3. ad Exuperium c. 1. Zachariam Papam ad
 Bonifacium ep. 4. Orig. in c. 3. Ioēlis. S. Greg. Nyssenum
 l. de Virginit. Euseb. l. 2. demonstrationum Euangeli-
 carum. Callistum Papam, ut dist. 27. c. Presbyteris. Six-
 tum ij. l. 1. de Castitate. c. 7. S. Chrysost. hom. 2. de patien-
 tia Iob. S. Epiphanium ad finem contra hereses. S. Cyril-
 lum catechesi 12. Oecumenium in c. 3. ep. 1. ad Timoth.
 S. Cyprianum tract. de singul. clericorum; si tamen S.
 Cypriani tractatus est. S. Ambros. l. 1. de offic. c. fin.
 S. Hieron. contra Vigilantium in princ. S. August. l. 2. de
 adulterinis coniugiis, & ep. 91. S. Isidorum l. 2. de diu.
 offic. c. 20. S. Anselmum ep. 8. Ven. Bedam l. de taberna-
 culo, c. 9. Gregorium Turon. l. 4. hist. Eccles. c. 4 & sup.
 p. 1. c. 1. de ordine Sacerdotum. Alia multa de vitando
 suspecto contubernio, & de non frequentandis femi-
 narum domiciliis, & confabulationibus fugiendis, vi-
 de inf. p. 3. c. 12. Ne sit fornicarius.*